

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องความมั่นคง

เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกและดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่เคยกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุไว้เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่เป็นตัวแทนของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายใช้อำนาจในทางมิชอบอันส่งผลกระทบร้ายแรง ต่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ส่วนรวม ทั้งเป็นการคัดกรองบุคคลที่เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญ เป็นแบบอย่างของราษฎร หากได้บุคคลที่ไม่ดียอมส่งผลกระทบร้ายแรงต่อชุมชน หมู่บ้าน ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จึงต้องมีการคัดกรองคุณสมบัติบุคคลอย่างเข้มงวด

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่องกฎหมาย

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้าน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๑) (๑๑ ทวิ)) เนื่องจากการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และการจำกัดสิทธิของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในส่วนของกรกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับและประมวลกฎหมายยาเสพติดยังไม่มีความเหมาะสม โดยไม่ระบุฐานความผิดและไม่กำหนดระยะเวลาของการลงโทษ ทำให้ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดดังกล่าวในทุกกรณีต้องถูกจำกัดสิทธิในการได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตลอดชีวิต ซึ่งการไม่จำแนกประเภทการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุซึ่งไม่ได้สัดส่วนกัน สมควรแก้ไขมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้เหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

เนื่องจากพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) จัดหรือแต่งตั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ จึงต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ โดยจัดทำร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้าน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๑) (๑๑ ทวิ)) เนื่องจากการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และการจำกัดสิทธิของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในส่วนของกรกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับและประมวลกฎหมายยาเสพติด ยังไม่มีความเหมาะสม โดยไม่ระบุฐานความผิดและไม่กำหนดระยะเวลาของการลงโทษ ทำให้ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติดดังกล่าวในทุกกรณี ต้องถูกจำกัดสิทธิในการได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตลอดชีวิต ซึ่งการไม่จำแนกประเภทการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุซึ่งไม่ได้สัดส่วนกัน สมควรแก้ไขมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เหตุผลที่ต้องมีการแก้ไขกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อให้เกิดเหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นี้

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการกำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านโดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ยกเลิกความใน (๑๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ (๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ก ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ” (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๑/๑) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

“ (๑๑/๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และพ้นโทษยังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันสมัคร ” (ร่างมาตรา ๔)

(๓) ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ผู้ซึ่งสมควรจะเป็นว่าที่ผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๒๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๑/๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๔)” (ร่างมาตรา ๕)

(๔) ให้เพิ่มบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ (ร่างมาตรา ๖)

บัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑)

(ก) ประมวลกฎหมายยาเสพติด ในฐานะความผิดเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า

(ข) กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนในฐานะความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้

(ค) กระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งทุกระดับ

(ง) กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในฐานะความผิดเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก

(จ) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในฐานะความผิดค้ามนุษย์ โดยเป็นธุระจัดหา ซื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขังจัดให้อยู่อาศัยหรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคลด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะอ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใด โดยมิชอบ ขู่เข็ญว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิด

ในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือเป็นธุระจัดหา ชื่อ ชาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไป
ยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมาย
เพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน ในฐานความผิดกู้ยืมเงิน
ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน โดยเป็นผู้โฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วย
ประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่าย
หรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุด
ที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้โดยที่ตนรู้
หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียน
ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ
โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้และในการนั้น
เป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป

บัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑)

(ก) ประมวลกฎหมายที่ดิน ในฐานความผิดเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์

(ข) กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการครอบครองไม้หวงห้ามยังมีได้แปรรูป
โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย

(ค) กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ในฐานความผิดเกี่ยวกับการยึดถือครอบครอง
ทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวน
แห่งชาติ

(ง) กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ในฐานความผิดเกี่ยวกับการครอบครอง
การเพาะพันธุ์ การค้า การนำเข้าส่งออก ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือสัตว์ป่า
อันตราย และซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว

(จ) กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ในฐานความผิดเกี่ยวกับยึดถือหรือครอบครองที่ดิน
ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เดิม
ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ

(ฉ) กฎหมายว่าด้วยศุลกากร ในฐานความผิดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากร
เข้ามาในราชอาณาจักรหรือส่งออกของดังกล่าวไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดน
หรือการถ่ายลำโดยหลีกเลี่ยงข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น

(ช) กฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ ในฐานความผิดการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง
หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น
หรือการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็น
การกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๕) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) และ (๑๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๗)

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร.....

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร.....

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

- พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

- พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ได้แก่ ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

- มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) และ (๑๑/๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่ง ตามร่างมาตรา ๗

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

- บทบัญญัติลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เกิดเหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับตามลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยมีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่เคยกระทำผิดตามกฎหมายที่ระบุไว้เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่เป็นตัวแทนของประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายใช้อำนาจในทางมิชอบอันส่งผลกระทบร้ายแรง ต่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ส่วนรวม ทั้งเป็นการคุ้มครองบุคคลที่เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญเป็นแบบอย่างของราษฎร หากได้บุคคลที่ไม่ดียอมส่งผลกระทบร้ายแรงต่อชุมชน หมู่บ้าน ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จึงต้องมีการคัดกรองคุณสมบัติบุคคลอย่างเข้มงวด

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย
อย่างไร.....

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่าย
ในการดำเนินการหรือไม่.....

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร.....

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป
ตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา
อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ.....

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้กำหนด
คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไว้อย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันมิให้
บุคคลที่เคยกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุไว้ เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่เป็นตัวแทนของประชาชน
และเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเป็นการคัดกรองบุคคลที่เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นตำแหน่งที่สำคัญ
ให้เป็นแบบอย่างของราษฎร หากได้บุคคลที่มีพฤติกรรมความประพฤติไม่ดียอมส่งผลกระทบร้ายแรง
ต่อชุมชน หมู่บ้าน ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จึงต้องมีการคัดกรองคุณสมบัติบุคคล
อย่างเข้มงวด ประกอบกับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเมื่อได้รับเลือกจากราษฎรส่วนใหญ่ในหมู่บ้าน และนายอำเภอ
มีคำสั่งแต่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว ถือได้ว่าผู้นั้นเป็นเจ้าของพนักงานฝ่ายปกครองตามกฎหมาย
ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงเห็นได้ว่า
ตามมาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดให้
บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามว่ากระทำความผิดตามกฎหมายต่างๆ นั้น เป็นกฎหมายที่หากได้กระทำความผิดแล้ว
ยอมส่งผลกระทบต่อส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ หากปล่อยให้บุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาว่า
เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวมาเป็นผู้นำราษฎร อีกทั้งยังเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่
ในการรักษาความสงบเรียบร้อยตามกฎหมาย อาจทำให้เกิดการต่อต้านในชุมชน หมู่บ้าน ไม่ยอมรับ
บุคคลที่จะมาเป็นผู้นำ ก่อให้เกิดวิกฤตศรัทธาในหมู่บ้าน เป็นปัญหาต่อความสงบเรียบร้อยได้
การพิจารณาคุณสมบัติบุคคลที่จะเป็นผู้นำหมู่บ้านจึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาคุณสมบัติอย่างเข้มงวด
เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหากรณีดังกล่าวขึ้น การที่พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามผู้ที่จะได้รับเลือก
เป็นผู้ใหญ่บ้านว่าต้องไม่เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายหลายฉบับ เพื่อให้
ความสำคัญแก่กระบวนการพื้นฐานในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อป้องกันมิให้บุคคล
ที่เคยกระทำความผิดตามที่ระบุไว้เข้าสู่ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่เป็นตัวแทนของประชาชน และเป็นเจ้าหน้าที่

ของรัฐตามกฎหมายใช้อำนาจในทางมิชอบอันจะส่งผลอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นประโยชน์ส่วนรวม โดยมีเจตนาารมณ์ต้องการให้หมู่บ้านตามการปกครองท้องที่มีผู้ใหญ่บ้านที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอตามกฎหมายมีอำนาจหน้าที่หลายประการ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง และมีหน้าที่ปกครองราษฎรในหมู่บ้านและมีความรับผิดชอบหลายประการ และน่านโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จภายในหมู่บ้าน จึงต้องอาศัยคุณสมบัติผู้มีมาตรฐานสูง มีความประพฤติที่ดีและไม่เสื่อมเสียชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ซึ่งต้องเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของราษฎรในหมู่บ้านมากกว่าการคำนึงแต่เพียงการเป็นตัวแทนราษฎรโดยมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวมและใช้บังคับเป็นการทั่วไปมิได้มุ่งหมายใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ.....

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ.....

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต - ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต -

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ - ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ -

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา - ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการกำหนดโทษอาญา -

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง - ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจ -

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ
(นายอรรถชัย สัมพันธ์รัตน์)

อธิบดีกรมการปกครอง
วันที่ ๑ ธ.ค. ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ๑. นายชวนากร กันยะมาตร ๒. นายณัฐพล เรืองฤทธิ์

โทร. ๐-๒๖๒๕-๘๓๐๓

อีเมล kamnandopa@gmail.com